



स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय – मराठी

अभ्यासक्रम

एम. ए. मराठी

द्वितीय वर्ष

सत्र तिसरे आणि सत्र चौथे

शैक्षणिक वर्ष - २०२०-२०२१ (जून २०२०) पासून

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम
जून २०२० पासून

सत्र तिसरे

अभ्यासपत्रिका : IX - साहित्य समीक्षाशास्त्र

अभ्यासपत्रिका : X – सामाजिक भाषाविज्ञान

अभ्यासपत्रिका : XI - साठोत्तरी वाङ्मयीन प्रवाह
किंवा

अभ्यासपत्रिका : XI - लोकसंस्कृती व मराठी लोकसाहित्य

अभ्यासपत्रिका : XII - एका लेखकाचा अभ्यास - मध्ययुगीन - संत तुकाराम
किंवा

अभ्यासपत्रिका : XII - एका लेखकाचा अभ्यास - आधुनिक - नागनाथ कोतापल्ले
सत्र चौथे

अभ्यासपत्रिका : XIII - समीक्षापद्धती आणि साहित्य संशोधन

अभ्यासपत्रिका : XIV - मध्ययुगीन मराठी वाडमयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

अभ्यासपत्रिका : XV - मराठी वैचारिक साहित्य
किंवा

अभ्यासपत्रिका : XV - तौलनिक साहित्य

अभ्यासपत्रिका :XVI - प्रादेशिक साहित्य
किंवा

अभ्यासपत्रिका :XVI - अमराठी प्रांतातील मराठी साहित्य

अभ्यासपत्रिका : XVII – प्रकल्पलेखन

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

तासिकांचे नियोजन (सर्व अभ्यास पत्रिकांसाठी)

आठवड्याच्या तासिका तासिकेचा कालावधी

०४

५० मिनिटे

५० मिनिटे X ५० तासिका = ४ तास (४२ तास)

प्रश्नपत्रिकेचे प्रारूप व गुणविभाजन : एकूण गुण १०० (सर्व अभ्यास पत्रिकांसाठी)

अंतर्गत मुल्यांकन - २५ गुण

घटक चाचणी २ १० गुण

सेमिनार २ १० गुण

स्वाध्याय १ ०५ गुण

एकूण २५ गुण

सत्रांत परीक्षा - ७५ गुण

प्र. १ ला पर्यायी दीर्घोत्तरी प्रश्न १५ गुण

प्र. २ रा पर्यायी दीर्घोत्तरी प्रश्न १५ गुण

प्र. ३ रा पर्यायी दीर्घोत्तरी प्रश्न १५ गुण

प्र. ४ रा पर्यायी दीर्घोत्तरी प्रश्न १५ गुण

प्र. ५ था टीपा द्या (पाचपैकी तीन) १५ गुण

एकूण ७५ गुण

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम
जून २०२० पासून
सत्र – तिसरे
अभ्यास पत्रिका – IX - साहित्य समीक्षाशास्त्र

उद्दिष्टे

साहित्याचे स्वरूप लक्षात घेणे .
साहित्याची प्रयोजने समजावून घेणे.
साहित्य निर्मितीची प्रक्रिया समजावून देणे.
साहित्याची आस्वादप्रक्रिया समजून घेणे. साहित्याची भाषा अभ्यासणे.
साहित्य आणि समाज यातील परस्पर संबंध लक्षात घेणे
वाङ्मय प्रकारांची संकल्पना समजावून देणे
वाङ्मयीन मूल्ये अभ्यासणे.

उपयोगिता

साहित्याचे स्वरूप, प्रयोजने आणि निर्मिती प्रक्रिया, प्रयोजने आणि निर्मिती प्रक्रिया यांचा अनुबंध लक्षात येईल
साहित्याची भाषा आणि आस्वाद प्रक्रिया समजून घेता येईल.
साहित्य आणि समाज अनुबंध उलगडता येईल
साहित्याचे आकलन, मूल्यमापन आणि विश्लेषण करण्याची समीक्षादृष्टी निर्माण होईल.

अभ्यास घटक

साहित्याचे स्वरूप
साहित्याचे प्रयोजन
साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया
रसविचार
वाङ्मयीन मूल्ये
वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना
मराठी समीक्षेचा धावता आढावा

संदर्भ ग्रंथ

- साहित्याचे तत्वज्ञान - वि.ना. ढवळे
भारतीय साहित्यशास्त्र – ग. त्र्यं देशपांडे
रसविमर्श – के. ना. वाटवे
अभिनव काव्यप्रकाश – रा. श्री. जोग
अभिनव साहित्यशास्त्र – भालचंद्र खांडेकर, लीला गोविलकर
काव्यशास्त्रप्रदीप – स. रा. गाडगीळ
मराठीचे साहित्यशास्त्र – मा. गो. देशमुख
साहित्यविचार – दि. के. बेडेकर
साहित्याची भाषा – भालचंद्र नेमाडे
साहित्यशास्त्र: स्वरूप आणि समीक्षा – वसंत पाटणकर
काव्यशास्त्र परिचय – शिवशंकर उपासे
साहित्याचे तत्वज्ञान – वि. ना. ढवळे
साहित्यातील संप्रदाय – रा. शं.वाळिंबे
मार्क्सवादी साहित्यविचार – के. रं. शिरवाडकर
साहित्यकारण – पृथ्वीराज तौर
मराठी टीका – वसंत दावतर
समीक्षेची नवी रूपे – गंगाधर पाटील
समीक्षेतील नव्या संकल्पना – (संपा) डॉ. मनोहर जाधव
समीक्षा: प्रयोजन आणि कार्य - अनिल सहस्रबुद्धे
समीक्षा: संकल्पना आणि स्वरूप - डॉ.भास्कर शेळके/ प्रा.शशिकांत साळवे
समीक्षा मीमांसा - गंगाधर पाटील
काव्याची भूषणे - म.वा.धोंड
साहित्यशास्त्र - डॉ.नानासाहेब सूर्यवंशी
साहित्यविविध आणि समीक्षा - डॉ. सुशीलकुमार चिमूरे
मूल्यवेधी सम्यक समीक्षा – सा. द. सोनसळे
वाङ्मयीन वाद - संपा. सिताराम रायकर, पंडित टापरे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – तिसरे

अभ्यासपत्रिका : X – सामाजिक भाषाविज्ञान

उद्दिष्टे

सामाजिक भाषाविज्ञान या अध्ययनक्षेत्राचा परिचय करून देणे.
सामाजिक भाषाविज्ञान पायाभूत संकल्पनांचा अभ्यास व्हावा.
समाजातील लिंगभेदाचा भाषेवर होणारा परिणाम जाणून घेणे.
भाषा, विचार आणि संस्कृतीयांच्या अनुबंधाचा अभ्यास व्हावा.

उपयोगिता

सामाजिक भाषाविज्ञान या अभ्यासशाखेचा परिचय होईल
भाषा आणि सामाजिक व्यवहार यातील आंतरसंबंधांचा अभ्यास होईल.
संदर्भानुसार व परिस्थितीनुसार भाषेत दिसून येणाऱ्या भेदांचा अभ्यास होईल.
सामाजिक संज्ञापन प्रक्रियेतील भाषासंपर्काचे स्वरूप कळेल.

अभ्यास घटक:

सामाजिक भाषाविज्ञान : स्वरूप आणि विस्तार
सामाजिक भाषाविज्ञान : पायाभूत संकल्पना
भाषा आणि समाज
भाषा आणि लिंगभेद
भाषा, विचार आणि संस्कृती
भाषा – संपर्क

संदर्भग्रंथ

सामाजिक भाषाविज्ञान - डॉ. रमेशधोंगडे

सामाजिक भाषाविज्ञान - संपा. डॉ. जयश्री पाटणकर

दखनीभाषा : म-हाटीसंस्कृतीचाएकआविष्कार – श्री. रं. कुलकर्णी

बोली: समाज, साहित्य आणि संस्कृती – कैलास सार्वेकर

व-हाड इतिहास आणि बोली – विठ्ठल वाघ

भारतीय भाषांचे लोकसर्वेक्षण, मुख्य संपादक : डॉ. गणेश देवी महाराष्ट्रातील बोलींचे संपादक : अरुण जाखडे

भाषाचिंतन - केशव सखाराम देशमुख

समाजभाषाविज्ञान: प्रमुख संकल्पना – वरखेडे, डॉ रमेश,

भाषा आणि संस्कृती – कालेलकर, डॉ ना. गो.

भाषा: इतिहास आणि भूगोल- कालेलकर, डॉ ना. गो.

सामाजिक भाषाविज्ञान - जोशी, डॉ प्रभाकर, गोखले डॉ चारुता

वैखरी: भाषा आणि भाषाव्यवहार – केळकर, डॉ अशोक

भयंकर सुंदर मराठी भाषा - पुंडे, द. दि.

बेलभाषा - बेलवलकर सुमन

मराठवाडा सीमाभागातील बोली व संस्कृती- प्राचार्य डॉ आशा मुंडे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम
जून २०२० पासून
सत्र – तिसरे
अभ्यासपत्रिका : XI - साठोत्तरी वाङ्मयीन प्रवाह (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

साहित्यप्रवाहाची संकल्पना समजून घेणे
साहित्यप्रवाहांच्या मूल्यमापनाचा दृष्टीकोण विकसित करणे
विविध साहित्य प्रवाहांची ओळख करून घेणे
साहित्यचळवळींच्या उदयाची कारणमीमांसा करणे
साहित्यप्रवाहाविषयी उपलब्ध आलोचनेचा परिचय करून देणे

उपयोगिता

साहित्य प्रवाहाच्या संकल्पनेची ओळख होईल.
विविध साहित्य प्रवाह आणि साहित्यिक यांचे मूल्यमापन कसे करावे याबाबत दृष्टीकोन विकसित होईल.
विशिष्ट लेखकाची स्थाननिश्चिती कशी करावी याचे आकलन होईल.
साहित्य चळवळीच्या उदयाची कारणमीमा करता येईल.
विशिष्ट लेखकांचे योगदान तपासता येईल.

अभ्यास घटक

साहित्यप्रवाह : संकल्पना आणि स्वरूप, व्याप्ती व मर्यादा.
साहित्यप्रवाह : उदयाची कारणे.
मराठी साहित्य प्रवाहांचा परिचय : नवसाहित्य, महानगरीय साहित्य, आंबेडकरवादी साहित्य, ग्रामीण साहित्य, स्त्रीवादी साहित्य, जैन साहित्य, ख्रिस्ती साहित्य, मुस्लिम साहित्य, जनसाहित्य, मार्क्सवादी साहित्य, विज्ञान साहित्य, कामगारांचे साहित्य, भटक्या विमुक्तांचे साहित्य इ.

पुढील साहित्यकृतींचा अभ्यास अपेक्षित आहे

आंबेडकरवादी साहित्य - त्र्यंबक सपकाळे – सुरंग (कवितासंग्रह)
ग्रामीण साहित्य – भास्कर चंदनशिव - भिंगुळवाणा (स्फुट लेख)
मुस्लिम साहित्य - सय्यदभाई – दगडावरची पेरणी (कार्यकथन) (स्थूलवाचन)
भटक्या विमुक्तांचे साहित्य – रावजी राठोड - गोठण (कादंबरी) (स्थूलवाचन)
महानगरी साहित्य – राजीव नाईक - मोकळा (कथासंग्रह) (स्थूलवाचन)

संदर्भग्रंथ

साठोत्तरी मराठी वाङ्मयातील प्रवाह – शरणकुमार लिंबाळे
साहित्य व सामाजिक संदर्भ – रा. ग. जाधव
साहित्याचे सामाजिक व सांस्कृतिक अनुबंध – म. सु. पाटील
साहित्य: प्रकृती आणि प्रवृत्ती – गंगाधर पानतावणे
मराठी साहित्य: इतिहास आणि संस्कृती – वसंत आबाजी डहाके
सांस्कृतिक प्रवाहांची स्त्रीवादी समीक्षा – वंदना महाजन
साहित्यातील नवप्रवाह – (संपा) सुजाता चव्हाण, आरेफ शेख, विद्यादेवी कांबळे
आंबेडकरी साहित्यातील जीवनमूल्ये – अशोक इंगळे
धर्म ख्रिस्ताचा, विचार साहित्याचा – सुनील आढाव
वाङ्मयीन प्रवृत्ती: तत्वशोध – केशव मेश्राम, पी. विठ्ठल, ऋषिकेश कांबळे, ललित अधाने
साहित्य आणि अस्तित्वाभान – दिलीप पुरुषोत्तम चित्रे
साहित्य, समाज आणि संस्कृती – (संपा) मनोहर जाधव, केशव देशमुख, ऋषिकेश कांबळे
मुस्लिम मराठी साहित्य – अक्रम पठाण
मुस्लिम मराठी साहित्य: परंपरा स्वरूप आणि लेखकसूची – फ. म. शहाजिंदे
ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि शोध – नागनाथ कोत्तापल्ले
ग्रामीण साहित्य : लेखिकांची निर्मिती – प्रतिमा इंगोले
ग्रामीण साहित्य आणि संस्कृती – मोहन पाटील
ग्रामीण साहित्य – रा. रं. बोरडे
ग्रामीण साहित्य : स्वरूप व दिशा – वासुदेव मुलाटे
ग्रामीण साहित्य: एक चिंतन – द. ता. भोसले
आंबेडकरी चळवळ – य. दि. फडके
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर – धनंजय कीर
आंबेडकरी जलसे – भगवान ठाकूर
आंबेडकरी चळवळीचे अंतरंग – अर्जुन डांगळे

साहित्यचिंतन - जनार्दन वाघमारे
सृष्टी, सौंदर्य आणि साहित्यमूल्ये - शरदचंद्र मुक्तिबोध
दलित वाङ्मय : प्रेरणा व प्रवृत्ती - शंकरराव खरात
निळी पहाट : रा. ग. जाधव जाधव
दलित साहित्य : उगम आणि विकास - योगेंद्र मेश्राम
साहित्यातील प्रकाशधारा - डॉ. निर्मलकुमार फडकुले
दलित शाहिरी - महेंद्र गायकवाड
दलित साहित्य : एक आकलन - बाळकृष्ण कवठेकर
मराठी कथा: प्रवृत्ती आणि प्रवाह - रा. गो. चावरे
विद्रोहाचे पाणी पेटले आहे - रा. ग. जाधव
साहित्य व सामाजिक संदर्भ - रा. ग. जाधव
साठोत्तरी साहित्य प्रवाह - प्रल्हाद लुलेकर
दलित नाटक: प्रेरणा आणि विकास- शैलेश त्रिभुवन
ग्रामीण साहित्य : स्वरूप व दिशा - वासुदेव मुलाटे
ग्रामीण साहित्य : स्वरूप व शोध - नागनाथ कोतापल्ले
मराठी साहित्य : समाज आणि संस्कृती -आनंद यादव
भूमी आणि भूमिका - भास्कर चंदनशिव
ग्रामीण कथा : स्वरूप आणि विकास- वासुदेव मुलाटे
ग्रामीण आणि नागरी समकालीन साहित्य : प्रवृत्ती आणि प्रवाह कुलकर्णी : द.भि. कुलकर्णी अभिनंदन
ग्रंथ - संपा. मृणालिनी पाटील व इतर
दलित साहित्य चिकित्सा - सदा कराडे
दलित साहित्य : चिंता आणि चिंतन - गंगाधर पानतावणे
दलित साहित्य : सिद्धान्त आणि स्वरूप - यशवंत मनोहर
दलितांची आत्मकथने :संकल्पना आणि स्वरूप - वासुदेव मुलाटे
दलित साहित्याची स्थितीगती : केशव मेश्राम
आदिवासी साहित्य :स्वरूप आणि समीक्षा- विनायक तुमराम
दलित कवितेतील नवे प्रवाह - महेंद्र भवरे
ग्रामीण साहित्य : प्रेरणा आणि प्रयोजन - श्रीराम गुंदेकर
ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि समस्या - गो. म.कुलकर्णी
जनसाहित्य - सुभाष सावरकर
मूल्यशोध - मोतीराम कटारे

आंबेडकरी कविता – (संपा) पद्माकर तामगाडगे

फुले आंबेडकरी प्रेरणेचे नवे कवी नवे आकलन – मोतीराम कटारे

सर्वदर्शी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर – संपादक: डॉ. पी. विठ्ठल, डॉ. नागोराव कुंभार

१९८० नंतरचे मराठी साहित्य: स्वरूप आणि समीक्षा- संपा. डॉ जयद्रथ जाधव/ डॉ भरत देशमुख,
प्रत्यय- फ.म.शहाजिंदे

मुस्लिम मराठी साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप- प्रा.फ.म.शहाजिंदे/डॉ.फारूक तांबोळी

मराठवाड्याची ग्रामीण कथा - डॉ.जयदेवी पवार, सुविधा प्रकाशन सोलापूर.

१९९१ नंतरचे, ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि संदर्भ- संपा. डॉ.जयद्रथ जाधव/ प्रा.चंद्रकांत शेरखाने,
साहित्य दर्पण - डॉ.भालचंद्र शिंदे

नवदोतरी मराठी: रंग आणि अंतरंग – रा. गो. चावरे

भटक्या विमुक्ताची आत्मकथने स्वरूप आणि संकल्पना- डॉ.अंकुशकुमार चव्हाण

मूल्यवेधी सम्यक समीक्षा – सा. द. सोनसळे

आंबेडकरी चळवळ आणि दलित साहित्य – कीर्तीकुमार मोरे

साहित्यातील जाणीवा स्वरूप आणि विश्लेषण- कीर्तीकुमार मोरे

आदिवासी: समाज, संस्कृती आणि साहित्य – (सं) वैजनाथ अनमुलवाड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – तिसरे

अभ्यासपत्रिका : XI – लोकसंस्कृती व मराठी लोकसाहित्य (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

लोकसंस्कृतीचे स्वरूप समजून घेणे.

समाज आणि लोकसंस्कृतीचा अभ्यास करणे.

बोलींचा आणि सांस्कृतिक परंपरांचा अभ्यास करणे.

लोकतत्वे समजून घेणे.

उपयोगिता

विद्यार्थ्यांना साहित्य आणि संस्कृतीचे वैभव समजून घेता येईल.

लोकसाहित्यातील समाजवास्तवाचा परिचय होईल.

लोकजीवनाकडे पाहण्याची नवी दृष्टी मिळेल.

लोकसंस्कृतीशी परिचय होईल.

लोकसंस्कृतीचे वेगळेपण कळून येईल.

घटक

लोकसंस्कृती: संकल्पना

लोकसाहित्य : संकल्पना

मराठी लोकसंस्कृती आणि मराठी लोकसाहित्य: अनुबंध

लोकसाहित्य आणि अन्य अभ्यासशाखा

लोकसाहित्याचे प्रकार – लोकगीत, लोककथा, लोकनाट्य

अंतर्गत मुल्यांकन - विद्यार्थ्यांनी आपल्या गावातील एखादी लोककथा अथवा लोकगीत संकलित करून आणावे.

संदर्भग्रंथ:

लोकसाहित्याची रूपरेखा – दुर्गा भागवत

लोकसाहित्याचे स्वरूप – प्रभाकर मांडे

लोकसाहित्याचे अंतःप्रवाह – प्रभाकर मांडे

लोकसाहित्य मीमांसा – विश्वनाथ शिंदे

लोकसाहित्य: शोध आणि समीक्षा – रा. चिं. ढेरे
मराठी लोककथा – मधुकर वाकोडे
लोकसाहित्याचे संशोधन – भाऊसाहेब गमे, धनराज धनगर
सीमा प्रदेशातील लोकगीते : आकलन व अभ्यास – भगवान दिरंगे
सण उत्सवाची गाणी- चत्रभूज कदम
लोकसाहित्याचे अंतरंग – रमेश कुबल
लोकसाहित्य : उगम आणि विकास - शरद व्यवहारे
लोकसाहित्य : संकल्पना व स्वरूप : शरद व्यवहारे
लोकसंगभूमी - प्रभाकर मांडे लोकसंस्कृतीचे उपासक - रामचंद्र चिंतामण ढेरे
धर्म आणि लोकसाहित्य - रामचंद्र चिंतामण ढेरे
लोकसाहित्य मीमांसा - भाग १ व २ - डॉ विश्वनाथ शिंदे
लोकसाहित्याचा क्षेत्रीय अभ्यास - गंगाधर मोरजे
लोकसाहित्य शब्द आणि प्रयोग : तारा भवाळकर
लोकनागर रंगभूमी- तारा भवाळकर
लोकसाहित्य संशोधन पद्धती - अनिल सहस्रबुद्धे
मराठी लोककथा - मधुकर वाकोडे
सीमावर्ती लोकगीते : आस्वाद आणि आकलन - विठ्ठल जंबाले
गोंधळ्याचे लोकसाहित्य : धोंडीराम वाडकर
मोरजाई - धोंडीराम वाडकर
मसणजोग्याचे लोकजीवन - धोंडीराम वाडकर
लोकसाहित्य: जीवनकला – माहेश्वरी गावित
आदिम जीवनाविष्कार – माहेश्वरी गावित
लोकसाहित्य लोकसंस्कृती – विद्या व्यवहारे
पारंपरिक नाट्यरूप: लोकोत्सव- संजय देशमुख
लोकसंस्कृती: बंध- अनुबंध - डॉ.द.ता.भोसले
लोकसंस्कृती: स्वरूप आणि विशेष- डॉ.द.ता.भोसले

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – तिसरे

अभ्यासपत्रिका : XII - एका लेखकाचा अभ्यास - मध्ययुगीन - संत तुकाराम (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

मध्ययुगीन मराठी साहित्याच्या निर्मिती काळातील राजकीय, सामाजिक, संस्कृतिक आणि धार्मिक परिस्थितीचे अवलोकन व्हावे

मध्य काळातील संतांचे चरित्र ज्ञात व्हावे

अभंग वाङ्मय प्रकाराचा परिचय घडावा

संत तुकारामांच्या अभंग रचनेतील वैविध्यपूर्णतेची माहिती करून देणे

उपयोगिता

संत तुकारामांच्या समकालीन समकालीन परिस्थितीचे अवलोकन होईल

संत तुकारामांचे चरित्रात्मक माहिती प्राप्त होईल.

अभंग या काव्य छंद प्रकाराचा परिचय मिळेल.

संत तुकारामांच्या अभंग रचनेतील वैविध्यपूर्णतेचा परिचय होईल.

मध्ययुगीन मराठी कवितेचे निखळ सौंदर्य समजावून देणे शक्य होईल होईल.

अभ्यास घटक

संत तुकाराम यांचे जीवन चरित्र

संत तुकाराम यांच्या लेखनाच्या प्रेरणा, स्वरूपविशेष

संत तुकाराम यांच्या कवितेचे योगदान

नेमलेले पुस्तक -

आनंदाचा डोह – रा. ग. जाधव

संदर्भ ग्रंथ

श्री सकल संत अभंग गाथा

प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - संपा. अ.ना. देशपांडे

प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - ह.श्री. शेनोलीकर

पाच भक्तिसंप्रदाय - र. रा. जोशी

विद्रोही तुकाराम - आ.ह. साळुंखे
संत पंत व तंत - श्री म माटे
तुकाराम - भालचंद्र नेमाडे
युगपुरुष तुकाराम - किशोर सानप
समग्र तुकाराम दर्शन - किशोर सानप
पुन्हा तुकाराम - दिलीप पुरुषोत्तम चित्रे
तुकाराम व्यक्तित्व आणि कवित्व - किशोर सानप, मनोज तायडे
तुका संदेश – विठ्ठल जंबाले
संतकवी तुकाराम - निर्मलकुमार फडकुले
पाच संत कवी - डॉ शं गो तुळपुळे
संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती -गं. बा. सरदार
मराठी संतांचे सामाजिक कार्य - वि. भि. कोलते
मराठी संत मंडळाचे ऐतिहासिक कार्य - बा.र. सुंखठनकर
संत तुकाराम चरित्र - ल.रा.पांगारकर
संत तुकाराम: एक चिंतन - निर्मलकुमार फडकुले
संत साहित्याची संकल्पना - डॉ.व.दि.कुलकर्णी

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – तिसरे

अभ्यासपत्रिका : XII - एका लेखकाचा अभ्यास - आधुनिक - नागनाथ कोत्तापल्ले (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

लेखकाच्या व्यक्तिमत्त्वाची जडणघडण, लेखकाची वाङ्मयीन निर्मिती, प्रेरणा व समकालीन सांस्कृतिक व वाङ्मयीन वातावरण समजून घेणे आणि त्यांच्या परस्पर संबंधाचा शोध घेणे.

एकाच लेखकाच्या विविध वाङ्मयीन प्रकारांतून प्रकटणाऱ्या वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वाचा शोध घेणे.

लेखकाची वैविध्यपूर्ण निर्मिती व त्याचे वाङ्मयातील योगदान याचा विचार करणे.

लेखकाचे जीवनविषयक तत्त्वज्ञान व त्याचे साहित्यसंस्कृतीमधील आविष्कार याची संगती लावणे.

लेखकाची वाङ्मयीन दृष्टी व त्याची साहित्यदृष्टी यातील अनुबंध शोधणे.

लेखकाच्या साहित्यकृतीचे आकलन, आस्वाद व मूल्यमापन करणे.

उपयोगिता

लेखकाच्या साहित्यकृतीचे आकलन व आस्वाद घेण्यास मदत होते.

लेखकाच्या लेखनशैलीचे स्वरूप समजून घेण्यास मदत होते.

कथा आणि कादंबरी यांच्या अभ्यासातून जीवनदर्शन व समाजदर्शन घडते.

समीक्षाग्रंथातून लेखकाची वाङ्मयविषयक व साहित्यविषयक दृष्टी समजून घेता येते.

नवोदित लेखकांना लेखनविषयक प्रेरणा व दिशा मिळते.

अभ्यासघटक

नागनाथ कोत्तापल्ले यांचे लौकिक आणि वाङ्मयीन व्यक्तिमत्व

मराठवाडा आणि नागनाथ कोत्तापल्ले

नागनाथ कोत्तापल्ले यांचे कविता, कथा, कादंबरी व वैचारिक लेखन

पुढील साहित्यकृतींचा विशेष अभ्यास

१. सावित्रीचा निर्णय (कथासंग्रह)

२. गांधारीचे डोळे (कादंबरी)

(वरील दोन अभ्यासग्रंथ सत्रांत परीक्षेसाठी)

३. उद्याच्या सुंदर दिवसासाठी (हा वैचारिकलेख संग्रह अंतर्गत मूल्यमापनासाठी आहे.)

४. मूडस् (कवितासंग्रह – स्थूलवाच)

ॡ. साहलत्याचा अन्वयार्थ (समीक्षाग्रंथ – स्थूलवाचन)

संदर्भग्रंथ

नागनाथ कोत्तापल्ले : साहित्य आणि समीक्षा – शंकर राऊत

नागनाथ कोत्तापल्ले: साहित्य, स्वरूप आणि समीक्षा – तुषार चांदवडकर, पृथ्वीराज तौर

डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले : व्यक्ती आणि वाङ्मय – प्रा. शैलेश त्रिभुवन

ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा – आनंद यादव

समकालीन साहित्य चर्चा – संपा. डॉ. मनोहर जाधव,

ग्रामीण साहित्य : प्रेरणा आणि प्रयोजन – श्रीराम गुंदेकर

मराठवाड्याची कथा – संपा. वासुदेव मुलाटे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – चौथे

अभ्यासपत्रिका : XIII - समीक्षापद्धती आणि साहित्य संशोधन

उद्दिष्टे

साहित्य कलाकृतीचे योग्य मूल्यमापन करणे.

साहित्य समाज आणि संशोधनाचा अनुबंध लक्षात घेऊन योग्य मूल्यमापन आणि सत्यशोधन करणे.

भूतकाळ आणि वर्तमान काळाच्या पार्श्वभूमीवर योग्य मूल्यमापन, सत्यशोधन, कार्यकारण संबंध आणि दृश्य बदलाचा अभ्यास करणे

समाजातील सामाजिक संदर्भ आणि ऐतिहासिक सत्य, तसेच ऐतिहासिक घटना व प्रतिभा ज्ञानाचा आकलन करून घेणे

प्रतिभाविज्ञानाचे आकलन करून घेणे

उपयोगिता

विविध प्रकारच्या साहित्य आणि भाषिक आकलन व अभ्यासासाठी पूरक.

साहित्य समाज संस्कृती आणि वांग्मयीन प्रवाह प्रवृत्ती यांच्या सखोल आणि परिपूर्ण अध्ययन-अध्यापन आणि समीक्षा व संशोधनासाठी महत्त्वाचे आहे

समीक्षा व संशोधन संदर्भात सत्यशोधन व मूल्यमापन करण्यासाठी आवश्यकता

साहित्यिक कलावंत समाज आणि संस्कृती यांचा अनुबंध लक्षात घेण्यासाठी साहित्य व संशोधन पद्धतींची गरज महत्त्वाची ठरते.

अभ्यास घटक

साहित्य समीक्षा: स्वरूप क कार्य

अ. समीक्षा पद्धती

समाजशास्त्रीय अभ्यास पद्धती

चरित्रात्मक अभ्यास पद्धती

मानसशास्त्रीय अभ्यास पद्धती

आस्वादात्मक अभ्यास पद्धती

ब. साहित्य संशोधन पद्धती
सर्वेक्षण अथवा वर्णनात्मक अभ्यास पद्धती
तुलनात्मक अभ्यास पद्धती
ऐतिहासिक अभ्यास पद्धती
प्रायोगिक पद्धती

संदर्भ ग्रंथ

साहित्याचे तत्वज्ञान – वि. ना. ढवळे
साहित्यातील संप्रदाय – रा. शं.वाळिंबे
मार्क्सवादी साहित्यविचार – के. रं. शिरवाडकर
मराठी टीका – वसंत दावतर
समीक्षेची नवी रूपे – गंगाधर पाटील
समीक्षेतील नव्या संकल्पना – (संपा) डॉ. मनोहर जाधव
स्त्रीवाद आणि मराठी साहित्य – वंदना महाजन
वाङ्मयीन वाद : संकल्पना व स्वरूप – (संपा) प्रा. सीताराम रायकर आणि इतर
उत्तर आधुनिकतावाद : समकालीन साहित्य, समाज व संस्कृती – बी. रंगराव
बालसाहित्य : आकलन आणि समीक्षा – विद्या सुर्वे बोरसे
समीक्षा: प्रयोजन आणि कार्य- अनिल सहस्रबुद्धे
काव्याची भूषणे - म.वा.धोंड, पद्मगंधा प्रकाशन पुणे
मूल्यवेधी सम्यक समीक्षा – सा. द. सोनसळे
स्त्रीवाद आणि समाज परिवर्तन – वंदना महाजन

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – चौथे

अभ्यासपत्रिका : XIV – मध्ययुगीन मराठी वाडमयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

उद्दिष्टे

मध्ययुगीन मराठी साहित्याचा परिचय करून देणे मराठी संस्कृतीची ओळख करून देणे
विविध साहित्य कालखंडातील विविध प्रवाह प्रवृत्ती आणि प्रेरणा यांचा परिचय करून देणे
राजकीय, सामाजिक आणि सांस्कृतिक स्थित्यंतराची माहिती देणे.

क्रमाक्रमाने साहित्याची निर्मिती कशी झाली याची माहिती करून देणे.

काळाची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.

उपयोगिता

संस्कृती अभ्यासाची संकल्पना स्पष्ट होईल.

संस्कृती आणि साहित्य यांचे अन्योन्य संबंध लक्षात येतील.

साहित्याच्या आधारे संस्कृतीचे नवे विश्लेषण करण्याचा दृष्टीकोन विकसित होईल.

साहित्यनिर्मितीच्या बदलत्या प्रेरणा कळून येतील.

राजसत्तेचे साहित्यावर होणारे परिणाम लक्षात येतील.

अभ्यास घटक:

संस्कृती म्हणजे काय? व्याख्या आणि स्वरूप

संस्कृतीच्या अभिव्यक्तीचे भाषिक रूप

साहित्यनिर्मितीच्या प्रेरणा – यादवकाळ, बहामनिकाळ, शिवकाळ, पेशवेकाळ.

मध्ययुगीन राजवट आणि मराठी साहित्य व्यवहार

भक्ती चळवळी – नाथ, महानुभाव, भागवत, समर्थ, वीरशैव, दत्त, आनंद इ

मुस्लीम मराठी संत, ख्रिस्ती मराठी संत, जैन संत कवी

पर्यावरण विचार, मध्ययुगीन गद्य व पद्य रचनाबंध

संदर्भग्रंथ

मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी- गो. म. कुलकर्णी
अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी- सदा कऱ्हाडे
आधुनिक मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी- दत्ता भगत
कला, साहित्य व संस्कृती- रा.ग.जाधव
वाङ्मयीन संस्कृती- सुधीर रसाळ
भाषा, साहित्यकला आणि संस्कृती - सदा कऱ्हाडे
सांस्कृतिक मूल्यवेध- रा.ग.जाधव
साहित्य, समाज आणि संस्कृती- दिगंबर पाध्ये
भारतीय संदर्भातून स्त्रीवाद- शोभा नाईक
आधुनिक मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी- नरेंद्र मारवाडे
साहित्याचे सांस्कृतिक संचित - प्रल्हाद लुलेकर/ केशव तुपे
मराठी साहित्याचा सांस्कृतिक संदर्भ - रा.ग.जाधव
सांस्कृतिक परिप्रेक्षातून साहित्य – केशव तुपे
महानुभावसाहित्य: शोधसंचार - डॉ. अविनाशआवलगावकर
संतसाहित्य : आकलनआणिअध्यापन - डॉ. अविनाशआवलगावकर
मराठीजैनसाहित्यस्वरूपआणिआकलन प्रा. डॉ. अलका वालचाळे- सरोदे
साहित्य , संस्कृती आणि समाज प्रबोधन – संपादक- योगेंद्र मेश्राम, दत्ता भगत, सतीश बडवे
संतांची कथाकविता – र. बा. मंचरकर
मराठी ख्रिस्ती वाडमायाचा इतिहास - ख्रिस्ती साहित्य सेवा मंडळ
मराठी संतांचे सामाजिक कार्य- डॉ.विष्णू भिकाजी कोलते
संत तुकाराम चरित्र- ल.रा.पांगारकर,वरदा प्रकाशन पुणे.
महानुभाव साहित्यातील स्त्री प्रतिमा- डॉ.संजय जगताप
लीळाचरित्र संशोधन आणि समीक्षा-संपा.अविनाश अवलगावकर

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम
जून २०२० पासून
सत्र – चौथे
अभ्यासपत्रिका : XV - मराठी वैचारिक साहित्य (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

मराठी वैचारिक साहित्याच्या अभ्यासाची आवड निर्माण करणे.

साहित्य परंपरांची ओळख निर्माण करून देणे.

वैचारिक साहित्याचे स्वरूप समजावून घेणे.

साहित्याच्या निर्मितीमागील प्रेरणा, प्रयोजन विशेषांची माहिती देणे.

समकालीन राजकीय, धार्मिक,, सामाजिक व सांस्कृतिक संघर्षांच्या चळवळी आणि वैचारिक साहित्य यातील अनुबंध शोधणे.

वैचारिक साहित्यातील वाङ्मयीन महात्म्याची चर्चा करणे

वैचारिक साहित्याचे मूल्यमापन करणे

उपयोगिता

मराठी विषयाच्या प्रस्तुत अभ्यासक्रमातून वैचारिक प्रगल्भता निर्माण होते

सामाजिक धार्मिक, सांस्कृतिक सोहार्द टिकविण्यासाठी दृष्टी प्राप्त होण्यास मदत.

वैचारिक वाङ्मयातील समृद्ध परंपरेचे आकलन होईल.

वैचारिक मतवैचित्र्यांची चिकित्सा करण्यास दिशा मिळेल.

स्वातंत्र्य, समता, बंधुता व न्याय या आदर्शमूल्यांच्या उपयोजनाची जाणीव.

वैचारिक प्रगल्भतेमुळे अभ्यासकांचे सामर्थ्य आणि मर्यादा कळण्यास मदत होईल.

नवोदितांना वैचारिक साहित्य लेखनाची प्रेरणा मिळेल.

अभ्यास घटक

वैचारिक साहित्याची संकल्पना

मराठी वैचारिक साहित्याची परंपरा

महत्वाच्या विचारवंतांचा स्थूल परिचय
खालील कलाकृतींचा अभ्यास अपेक्षित आहे
शतपत्रे – लोकहितवादी
शेतकरी चळवळ – श्रीकांत सोळंके
शिवरात्र – नरहर कुरुंदकर (स्थूलवाचन)
अनंत पैलूंचा सामाजिक योद्धा: दलितेतरांसाठी डॉ बाबासाहेब आंबेडकर – प्रल्हाद लुलेकर
(स्थूलवाचन)

स्त्रिया: समाज आणि राजकारण – भारती पाटील (स्थूलवाचन)

संदर्भ ग्रंथ

प्रबोधनातील पाऊलखुणा – निर्मलकुमार फडकुले
व्यक्ती आणि विचार – य. दि. फडके
प्रबोधनविचार – यशवंत मनोहर
परिवर्तनवादी चळवळी- (सं) राजशेखर सोलापुरे, जयद्रथ जाधव
आस्थेचे प्रश्न – रंगनाथ पठारे
जातक – प्रल्हाद लुलेकर
वैज्ञानिक दृष्टीकोन आणि आपण – सुधीर पानसे
संस्कृती समाज आणि साहित्य – के. रं. शिरवाडकर
आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - संप. रा. श्री. जोग व इतर (म. सा. प. पुणे)
गतशतक शोधताना - स. ग. मालशे
प्रबोधनाचा पूर्वरंग - संप. ल. रा. नासिराबादकर
दलित वैचारिक वाङ्मय – गंगाधर पानतावणे
डॉ. आंबेडकरांचे समाजचिंतन - डॉ. भालचंद्रखडके
प्रबोधन आणि साहित्य - डॉ. चंद्रकांतवाघमारे
मराठीनिबंध - लघुनिबंध : स्वरूप व विवेचन - डॉ. चंद्रकांतदेऊळगावकर
समाज परिवर्तनाच्या दिशा -डॉ. जनार्दनवाघमारे
साहित्यिक यशवंतराव चव्हाण – नानासाहेब पवार
आपले विचारविश्व – के. रं. शिरवाडकर
विचारवंत आणि समाज – अशोक चौसाळकर
कर्तृत्वाचा सह्याद्री- संपा.जनार्दन वाघमारे
शेती, आत्मनाश आणि नवसंजीवन- ना.धों महानोर
शैलीकार यशवंतराव चव्हाण, डॉ.शिवाजीराव देशमुख

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – चौथे

अभ्यासपत्रिका :XV - तौलनिक साहित्य (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

तुलनेची संकल्पना लक्षात येईल.

तौलनिक साहित्य ही संकल्पना कळून येईल

भारतीय साहित्याचा परिचय होईल

विश्व साहित्याशी ओळख होईल.

संस्कृती अभ्यासाकडे विद्यार्थ्यांचे लक्ष जाईल.

उपयोगिता

तुलनाकाराचा उदय

नव्या दृष्टीकोनाशी परिचय

भारतीय आणि विश्व साहित्याशी परिचयामुळे आकलन वाढेल.

प्रत्यक्ष तुलना करता येईल.

अभ्यास घटक

तौलनिक साहित्य: संकल्पना

भारतीय साहित्य, राष्ट्रीय साहित्य, विश्वसाहित्य: संकल्पना

तुलनेचे भारतीय सूत्र

एकभाषिक तुलना

बहुभाषिक तुलना

संस्कृती अभ्यास

खालील साहित्यकृतींचा अभ्यास अपेक्षित आहे

१. उत्थानगुंफा – यशवंत मनोहर

२. पाशच्या निवडक कविता – अनुवाद – निरंजन उजगरे

संदर्भ ग्रंथ

तौलनिक साहित्य आणि मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय – र. बा. मंचरकर

तौलनिक साहित्य: नवे सिद्धांत आणि उपयोजन – आनंद पाटील

मराठी नाटकांवरील इंग्रजी प्रभाव – आनंद पाटील

तुळव – आनंद पाटील

तुलनात्मक साहित्य – वसंत बापट

निशिकांत मिरजकरांची काव्य समीक्षा: संदर्भ आणि अन्वयार्थ – तुषार चांदवडकर

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – चौथे

अभ्यासपत्रिका : XVI - प्रादेशिक साहित्य (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

प्रादेशिक साहित्याची संकल्पना समजून घेणे

प्रादेशिक साहित्याची वैशिष्ट्ये लक्षात घेणे

प्रादेशिक साहित्याची परंपरा अभ्यासणे

प्रादेशिक साहित्याचा इतिहास समजून घेणे आणि समीक्षा समजून घेणे

प्रादेशिक साहित्यातील साहित्यप्रकारांचा अभ्यास करणे

उपयोगिता

साहित्याचे प्रवाह आणि प्रकार लक्षात येतील.

काळ आणि साहित्यलेखनाचा दृष्टीकोन याबद्दल जाणीव समृद्ध होईल.

महत्वाच्या प्रादेशिक लेखकांच्या लेखनाचा परिचय होईल.

भिन्न भिन्न साहित्य प्रवाहातील कला कृतींमध्ये असणारा भूप्रदेश कसा निराळा असतो हे कळून येईल.

निवडक कलाकृतींचा परिचय होईल.

अभ्यास घटक:

प्रादेशिक साहित्य: संकल्पना

मराठी प्रादेशिक साहित्याचे स्वरूप

प्रदेश: ग्रामीण, आंबेडकरवादी, महानगरी आणि विज्ञान साहित्यातील

निवडक साहित्यकृतींचा अभ्यास

चारापाणी – रा. रं. बोराडे

भुई भुई ठाव दे – सीताराम सावंत

अकसिदीचे दाणे – प्रतिमा इंगोले (स्थूलवाचन)

वाळवाण- रवी राजमाने (स्थूलवाचन)

संदर्भ ग्रंथ

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास – अ.ना. देशपांडे

कादंबरी – ल. ग. जोग

ग्रांथिक मराठी भाषा आणि कोंकणी बोली – अ. का. प्रियोळकर

धार आणि काठ – नरहर कुरंदकर

प्रदक्षिणा - कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे

मराठी कादंबरीतील प्रादेशिकता – भास्कर शेळके

मराठी प्रादेशिक कादंबरी : स्वरूप आणि विश्लेषण- भास्कर शेळके

आधुनिक मराठी ललित वाङ्मयातील प्रादेशिकता : उद्गम आणि विकास - तोरो आ. रा.

ग्रामीण साहित्य : स्वरूप व शोध - नागनाथ कोतापल्ले

मराठी साहित्य : समाज आणि संस्कृती - आनंद यादव

भूमी आणि भूमिका - भास्कर चंदनशिव

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम

जून २०२० पासून

सत्र – चौथे

अभ्यासपत्रिका :XVI - अमराठी प्रांतातील मराठी साहित्य (ऐच्छिक)

उद्दिष्टे

बृहन्महाराष्ट्र ही संकल्पना समजून घेणे
मराठी माणसांचा व साहित्याचा भूगोल लक्षात घेणे
अमराठी प्रांतात राहणाऱ्या मराठी लेखकांच्या कार्याचा परिचय करून घेणे
महाराष्ट्र राज्याबाहेरील मराठी संस्कृतींच्या भाषिकरूपांचा अभ्यास करणे
आंतरभारती ही संकल्पना समजून घेणे

उपयोगिता

मराठी साहित्याच्या विस्तारलेल्या परिघाचा परिचय होईल.
मराठी माणूस, मराठी भाषा व मराठी साहित्य यांविषयीचे आकलन समृद्ध होईल.
महाराष्ट्रातील व महाराष्ट्राबाहेरील मराठी साहित्याचे निराळेपण लक्षात येईल.
महाराष्ट्राबाहेरील मराठी संस्कृतीचा परिचय होईल.
महाराष्ट्रापासून दूर प्रांतात सुरु असलेले मराठीविषय कार्य लक्षात येईल.

अभ्यास घटक

महाराष्ट्राबाहेरील मराठी समाज: इतिहास आणि परिचय
मध्ययुगीन काळात अमराठी प्रांतात झालेले साहित्य निर्मितीचे प्रयत्न
आधुनिक काळातील अमराठी प्रांतातील साहित्य निर्मिती
अमराठी प्रांतातून प्रकाशित होणारी मराठी वाङ्मयीन नियतकालिके (पुढील नियतकालिकांचा विस्ताराने
अभ्यास अपेक्षित आहे पंचधारा, अनुबंध, नव अनुबंध, एकता, पत्रसारांश, मायबोली)
अमराठी प्रांतातील मराठी साहित्य संस्था व उपक्रम (पुढील साहित्य संस्थांचा व बृहन्महाराष्ट्र
मंडळाच्या कार्याचा अभ्यास अपेक्षित - मराठी साहित्य परिषद हैदराबाद, मराठी वाङ्मय परिषद बडोदा,

इंदूर, दिल्ली, बिलासपुर, कोलकाता, भोपाळ, वाराणशी, अलिगड, यांच्यासोबत गोवा, कर्नाटक आणि तमीळनाडू राज्यातील मराठी लेखकांची ओळख अपेक्षित आहे.)

भारताबाहेरील देशात होणारी मराठी साहित्य निर्मिती व तिचे वेगळेपण (अमेरिका, रशिया, कॅनडा, मॉरिशस, सिंगापूर, इस्त्राईल इत्यादि देशातील मराठी साहित्य निर्मितीची ओळख.)

विश्व मराठी साहित्य संमेलन, जागतिक मराठी साहित्य परिषद, जागतिक साहित्य संमेलन इत्यादि साहित्य उपक्रमांचा परिचय.

पुढील साहित्यकृतींचा अभ्यास अपेक्षित आहे

१. बृहन्महाराष्ट्रातील मराठी कविता – संपादक – कपूर वासनिक
२. सलत सूर सनईचा- निर्मला देशपांडे
३. बडोदे संस्थानचा साहित्यिक आणि सांस्कृतिक इतिहास – संजयकुमार करंदीकर (स्थूलवाचन)

संदर्भ ग्रंथ

लळित बाळकृष्ण, भैलुमे राजाभाऊ (संपा.), स्मरणिका, आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्र, बोरा कॉलेज, शिरूर घोडनदी जिल्हा पुणे, फेब्रुवारी २०१७

महाराष्ट्र कर्नाटक सांस्कृतिक अनुबंध – अ. रा. तोरो

दक्षिण भारतातील मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : तंजावर खंड – वसंत जोशी

दक्षिण भारतातील मराठी वाङ्मयाचा इतिहास: आंध्र कर्नाटक खंड – वसंत जोशी, द. दि. पुंडे

तंजावरी राजेभोसले : साहित्य आणि समीक्षा – ईश्वर सोमनाथे

निर्मला देशपांडे: व्यक्तीआणि वाङ्मय - डॉ. सुनीता सांगोले

निर्मला देशपांडे यांची कादंबरी: आकलन आणि मूल्यमापन - डॉ. सुनीता सांगोले.

विचारवलये-प्रा.भालचंद्र शिंदे

वाङ्मय: अनुवेल- डॉ.संजीवकुमार पांचाळ

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
एम. ए. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रम
जून २०२० पासून
सत्र – चौथे
अभ्यासपत्रिका : XVII – प्रकल्पलेखन (अनिवार्य)

उद्दिष्टे

संशोधनाची लेखन पद्धती समजून घेणे
प्रत्यक्ष लाघुशोध प्रकल्प सादर करणे
संदर्भाचे महत्व समजून घेणे
शोध निबंध लेखनाचे नियम आत्मसात करणे
टिपणे काढण्याचा पद्धत समजून घेणे

उपयोजन

विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष लघुप्रकल्प सादर करता येईल.
संशोधनाची पूर्वतयारी होईल
संशोधनाची भाषा विकसित होईल
संशोधनाचा दृष्टीकोन विकसित होईल
विविध संशोधन पद्धतींचे उपयोजन करता येईल.

अभ्यास घटक

प्रकल्प: स्वरूप, कार्यपद्धती, महत्व
संदर्भाचे महत्व
टिपणे काढण्याची पद्धत
शोधनिबंधाची लेखनपद्धती
या अभ्यासपत्रिकेसाठी विद्यार्थ्यांने शिक्षकाच्या मार्गदर्शनाखाली एक शोध प्रकल्प सादर करणे
बंधनकारक आहे. (अंतर्गत मूल्यमापनासाठी लेखनपद्धतीच्या अंगाने प्रश्न विचारता येतील.
सत्रांत परिक्षेच्या वेळी प्रकल्प दाखल करावा लागेल.)